

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2:50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділей і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Чути громи.

В часі великодних свят засунув ся трохи політичний овид. Понад Чехією зібралась туча з радикальними блискавками, а в слід за ними дались почути громи. Сим разом ролю Зевса-громовика обняв др. Пацак не лише в своїм кутнегорскім органі, але і в соймі при розправі над язиковим законом для державних властей. В великий четвер говорив в Сміхові ще раз др. Кайгль і виказував своїм виборцям, що радикальна політика, яку вели Чехи від 1861—1879 року не принесла їм ніякого хісна, коли противно політика реальна Старочехів від 1879—1893 на кождім кроці вінчалась успіхами і розвинула в народі ті духові і економічні сили, якими Чехи нині стоять. Здавало ся по сій річі б. міністра, що Чехи успокоять ся в виду факту, що др. Кербер зараз на першім засіданю парламенту зложить на столі президії проєкт закона язикового для Чехії і Морави і сим подасть їм доказ лояльності правительства. Коли нараз — ні сіло, ні пало — «Narodni Listy» задули в сурми і видали поклик: проч з конференцією, а др. Пацак в соймі при розправі на тільки посудив др. Кербера о нещирість, але і відмовив парламентови компетенцію до зрішення чехо-німецкого питання. Чехів і Німців — сказав др. Пацак — ділити не паперова а просто крицева стіна, проч з всякими договорами, з поділом краю, з національними куриями і т. д., чешка більшість соймова має виключне право ухвалити язиковий закон, проєкт закона д-ра Кербера не до прийнятя, бо він не признає Чехам тих язикових прав, якими наділили Чехів язикові розпорядження гр. Баденього і бар. Гавча. Чех мусить в цілім краю уживати свого

язика, хоч би в деяких округах процент чешкого населеня був мінімальний. Або зверне правительство Чехам все те, що їм забрав гр. Клярі, або не буде угоди. Притім запротестував др. Пацак з гори проти державного німецкого языка і поставив жадає, що кождий урядник в цілім краю мусить володіти обома краєвими язиками.

Голос д-ра Пацака має свою вагу. Др. Пацак належав доси до найбільше уміркованих послів молодоческого клубу, він і засідав в мировій конференції, він і проявляв найбільше охоти до компромісів. Чи др. Пацак виявив себе тепер обструкціоністом з огляду на радикальні струї в чешкім клубі, чи по причині, що проєкт язикового закона д-ра Кербера (нам не звісний в повній основі) дійсно кривдить Чехів? — се належало би доперва провирити, заким би можна видати об'єктивний суд о сім чешкім провіднику і патріоті. Оно і покаже ся небавом, по чій стороні правда. Але обставина, що Чехи взагалі в сій хвили порушили справу урядового языка для державних властей в чешкім соймі, а парламентови відказали право мішати ся в се діло — ся обставина свідчить, що Чехи будь-що-будь вивели вже війну кабинетови д-ра Кербера, і що вся миротворна акція правительства лишила ся без висліду. При таких даних годі нині надіятись активності парламенту, обструкція чешка є рішенням ділом в клубі Молодочехів. Чехи поставили свою справу на кінці ножа, а судьбу язикових своїх прав на одну карту.

Правительство, о скільки можна в сій хвили з'орієнтувати ся, стоїть твердо при своїй програмі, с. е., оно не вступить за ніяку ціну на дорогу язикових розпоряджень, а лише в законодатний спосіб раде би привернути Чехам їх язикові права в

обмеженій формі. Др. Кербер заповів іменом посредством «Pester Lloyd-a», що він справу урядового языка в Чехії віддав мировій конференції, зглядно єї субкомітетови. Наколи би однакож конференція не довела до цілі, то він готов сам взяти в руки справу і в формі проєкту до язикового закона віддати єї до зрішення парламентови. Правительство стоїть на неутральнім становиску і з него не зійде, а наколи би парламент показав ся неактивним, то після «Pester Lloyd-a» корона скорше розв'яже державну раду, ніж би мала усунути теперішній урядничий кабинет на те, щоби на місце дев'ятох теперішних урядників настановити других дев'ять урядників.

Німцям обструкція чешка проти язикового закона (для Чехії і Морави) буде дуже на руку. Они-ж вдоволені теперішнім станом язикової справи в Чехії і на Мораві. Їх не свербить, ні пече язикове питанє.

А більшість парламентарна? Більшість ся серіозно заквестіонована акцією Чехів. Ані католицкі людовці, ані союзні славянські клуби не піддержать нині чешкої обструкції. Се значило би одно, що за ціну чешко-німецкого спору, що міг би бути поладнаний в парламенті, зречи ся законодатної самоуправи і занедбати всякі економічні інтереси прочих коронних країв і держави. Полудневі Славяни висказали се на днях зовсім отверто, що они «не можуть ждати», як їм велів др. Крамаж в своїй річі, а рускі і польські послы займуть на разі становище посередниче, а коли би се не отямило Чехів, то підуть дорогою, яку їм указує інтерес власного краю.

Вступне слово

оголошенє проф. Юліяном Костецким 22/3 с. р. в Стрипо на Вечерницязі устроєних в честь Т. Шевченка в 39. роковини єго смерти заходом стрийських руских товариств.

(Конець).

Не дивниця, що ми величаємо Шевченка за ті справді огненні слова, за той запобіг чудесвий, полишений нам, своїм нащадкам; що ми єго обожаючи за тоє, обходимо що року память єго смерти яко народне свято, аби память сеєго великого, для нас чоловіка поміж нами вічно тревала. Проте і не дивниця, що молодіж наша патріотична 60 років, котрій сердечво наділа була Погодинська тарабарщина, неприродна і бездушна, прочитавши твори Шевченка, єго огненними словами до праці на нашій народній ниві, вводить пролом в наші тодішні літературні понятя.

І от під могучим впливом Тарасового генія почалась зараз наша літературна праця в 60 рсках вже на чисто народних основах. Молодіж закладає першу в чисто народнім язичі редаквану літературну газету «Вечерниця», «Ниву», а пізнійше «Правду», що подібно петербурскій «Основи» отворивши свої стовпці молодим талановитим труженникам галицким і українським, виховала поважне число учених, літератів, ко-

трі вже з вишколеними силами в пізнійших літературних часописях працюють. Рівночасно з діяльністю «Правди» розвиваєсь успішно діяльність наших просвітних народних, а пізнійше і наукових товариств. Про тов. Шевченка згадувати вже не потребує. Тут хіба додаю, що і шкільна література зробила у нас великий поступ, виготовивши цілий ряд пригожих підручників до шкільної науки, найпаче же дуже добре оброблених книжок для виученя руского языка і літератури.

Можемо проте сказати, що цілий наш стійний доробок літературний від 60 років почавши, то діло нашого генія, нашого незабутого поета, Тараса Шевченка.

Але не все йде гладко. Лучають ся незичливі і нетолерантні люди, що не хотять чути вічного проголошеного в нашім язичі, мов би то наш язык, язык Шевченка, ображав їх ніжненькі пансько-московскі уми, що побоюють ся, щоб ніжненька болона не пукла в їх недуже тугеньких бубенцях, колиб о них мав відбитись науковий реферат, відчитаний нашими галицкими ученими в нашім язичі.

І так корифеї послідного археологічного з'їзду в Києві, знані з нетолеранції професори університетскі, Фльоринський і Фортиньскій, своєю шовіністичною інтервенцією довели до того, що наших рефератів не дозволили прочитати. В сім они перейшли найлютіших обер-

поліцмайстрів петербурских. Цур їм, тим Фльоринським та Фортиньським — ми се переболіли; самі стоячи під деспотизмом, они і для других толерантними бути не можуть.

Але що иншого нас мулить, що ми мавмо своїх такої наших, своєрідних, галицких Фльоринських і Фортиньских, що доси стріляли до нас крадькома з'за плота, а тепер уже отверто силкують ся накиннути нам через себе захвалювану іноземщину, красний вправді, але нам зовсім чужий язык російський; що глузують собі з нашою окремішності, називаючи нас лише відломом московского племена, а наш язык областним наріччєм, пригожим для популярної літератури, але не виробленим для творів стислійшої науки. Нехай би собі таке базіканє творили, але коли они починають нападати на нас з безличним оружієм, коли починають грязню обкидувати наш літературний доробок, наші народні інституції, то справді приходять нам на гадку слова Шевченка:

«Доборолась Україна
До самого краю;
Гірше врага, свої діти
Її розпинають;
Так як пиво, праведную
Кров із ребер точуть.
Просвітити, бачиш, хочуть
Материні очі

го закона. Німці раді би проволікати справу як найдовше в мировій конференції. Они вдоволені з теперішнього язикового у а с и т. Чехи ідуть їм на руку, відкидаючи з гори поладнане язикового питаня в парламенті.

Будапешт, 25. цвітня. Цісар приїде сюди дня 10. мая.

Лондон, 25. цвітня. Бюро Райтера доносить, що водопроводи коло Блемфонтеи ще до тепер сильно обсажені Боерами під проводом Девета. Генерал Старензон з бригадою кінноти на лівім крилі, а полковник Альдерзон з кінними стрільцями на правім крилі старають ся окружити позиції Боерів. Поки що не прийшло до значнійшої битви.

Москва, 25. цвітня. Цар видав два укази до вел. кн. Сергія, губернатора Москви. В однім описує свої вражіння з Великого тижня, а в другім висказує Сергієви своє признане і жертвує власний портрет.

„Леонардівка“ незрівняної доброти, стара житня горівка — бутелька 1 зр., шів бутельки 50 кр.
Поручає торговля
ЛЕОНАРДА СОЛЕЦКОГО
Львів, ул. Батория ч. 2. 24—30

Помимо що вовна і розгар подорожіли о 30% — продає, поки старчить, ковдри і матраци по давних низьких цінах лише спеціальва робітня і магазин постели
5—30 **ЙОСИФ ШУСТЕР**
Львів, Коперника ч. 5. Цінники даром.

Я Анна Чільяг

в моім 180 сантим. довгим, густим великаньским волосєм »Льорелля« одержала тїї по 14-місячнім ужитю помади винайденої мною. Помаду сю узнали усі найславнійші поваги, яко одинокє средство проти випаданю волося, як також для скріпленя поросту цибульок; у мушин скріплює повний та буйний поріст бороди і надає волосям в коротці природний поліск та густість і хоронить за разом перед передчасним сивінєм волося до найпізнійшої старости.

Ціна одного слоїка 1 зр., 2 зр., 3 зр. і 5 зр.

Висилає поштою що днѣ за попередним присланєм належитости або за послїплатою просто з фабрики.

Anna Csillag,
Wien I, Seilergasse Nr. 5. 9—20

Всілякі
КУПОНИ
і
вильосовані
цінні папері

виплачує без потрученя провізії або коштів

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ
Гіпотечного

ПЛАШІВСКА
парова фабрика
дахівок і цегол

Стоваришенє зареєстр. з ограниченою порукою,
Бюро в Кракові, ул. св. Гертруди ч. 8
поручає:
дахівки подвійні вальцьовані — системи вінербергської — барви червоної або чорної;
рїурки дренаві різної величини.
Доставу дахівок обіймає для вигоди П. Т. разом з критєм.
Цінники і прїбки висилає даром.
Упрашає о численні замовленя
9—20 **Заряд.**

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень
„ДНѢСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовеньству і всім вірним Впреосв. Митрол. і Преосв. Еп. **Ординариатам** всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках **протів шкід огневих.**

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вивосить:

Фонд резервовий	245.814 кор. 52 сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480 „ — „	
„ спеціальна	1.684 „ 80 „	
Фонд основний	72.000 „ — „	
„ емеритальвий	18.166 „ 60 „	

Тарифи »Днѣстра« дуже умірковані, услїва обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року вивосили виплачені шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Полїси »Днѣстра« прїймає **Банк красвий** при пожитках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись **через »Днѣстеръ« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові,** котре дає найкористнійші услїва, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає полїси і квїти в рускїм язичї.

Зголошеня о удїленє агенцій в окрестностях **де нема близько агентів »Днѣстра«, прїймає ся.**

»Днѣстеръ« виплатив агентам по конєць 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч 10. (дім »Просьвіти«)

Пожички для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. »Днѣстеръ« на 5 1/2 % і 1 % доплатку на кошта адм.

Інформації і посередництво до заключеня **ОБЕЗПЕЧЕНЬ ЖИТЄВИХ** в найкористнійших комбінаціях.

Товариство взаїмного кредиту
„ДНѢСТЕРЪ“
стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
— (дім „Просьвіти“). —

удїляє позички за оплатою 5 1/2 % і 1 % додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителїв або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першїм місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященики, не посїдаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителїв предложити єще полїсу житєву; обезпечитись можна через »Днѣстеръ« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згаданє Товариство прїймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

— Удїл членський вивосить 50 кор., єписове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в »Днѣстрѣ«.

Інформації удїляє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень »Днѣстеръ«.

Важне для всіх!

На- **КАЛЬОШІ** найгірше правляє **знищені**

як також виконує **мужеску, дамску і діточу обуву.**

Чоботи для духовеньства по як **найпрїступнійших** цінах.

З провізії вистанє старий **оказ на міру.**

ЛЕВ НОВОСАД, Львів, ул. Крута 7.